

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

V
P. n. Studijska knjižnica
MariborUredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / telefon uredništva 2440, uprave 2456
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.406

„JUTRA“

Mrzlične priprave v Italiji

Odgovor na poostritev sankcij - Seja vlade in velikega fašističnega sveta - Mobilizacija celokupne mornarice - Grožnja Avstriji in namigavanje na zvezo z Nemčijo

RIM, 30. januarja. Zdi se, da je Italija dobro informirana o neizbežnosti poostritve sankcij, ki se z vso naglico pripravljajo v Ženevi, in razmišlja naglo o ukrepih, ki jih bo storila. Na merodajnem mestu zavračajo vse kombinacije tujega tiska v zvezi s problemom poostritve sankcij in prepovedi uvoza petroleja v Italijo. Naglašajo se, da Italija nikoli ne bo sprejela prepovedi uvoza petroleja v kakršnikoli obliki brez odgovora. Italija se pripravlja na protisankcije, ki bodo po tukajšnjih zatrilih trajne. Vlade posameznih držav se ne smejo vdajati iluzijam, da bo Italija, ki je pred nekaj tedni označila prepoved uvoza petroleja kot akt odkrite sovražnosti, storila drugače, kakor se je odločila. Ukrenila bo vse korake, ki se ji bodo zdeli potrebni in učinkoviti. V tem smislu prinašajo informacije tudi nekateri tuji listi, zlasti angleški. Tako pišejo »Times«, da je napačno mnenje, da bi Italija mirno sprejela poostritev sankcij.

O ukrepih, ki jih bo Italija storila proti poostritvi sankcij, bo razpravljala danes vlada pod Mussolinijevim predsedstvom. Ta seja bo, kakor se zatrjuje, velike važnosti za nadaljnji razvoj dogodkov v Evropi. V soboto bo pa sklepe sankcioniral veliki fašistični svet. Pričakuje se, da bo Italija odpovedala vsako nadaljnje sodelovanje pri določilih ločnega pakta in bo zavzela docela novo stališče tudi do Društva narodov, da si ni verjetno, da bo že sedaj izstopila iz te ženevske institucije. Na objavo svojih sklepov bo počakala do odgovorov prizadetih vlad na svojo protestno noto glede vojaškega sporazuma Anglije s sredozemskimi državami in najbrže tudi na dokončni sklep Društva narodov glede poostritve sankcij.

V to zvezo je treba gotovo spraviti tudi mobilizacijo italijanskih mornarjev-rezervistov. Včeraj je bil namreč v Italiji objavljen dekret o mobilizaciji nadaljnjih petih letnikov rezervistov vojne mornarice. Z mobilizacijo teh letnikov bo mobilizirana vsa italijanska vojna mornarica, ki bo v nekaj dneh v celoti v vojnem stanju. Opaža se že sedaj naglo gibanje posameznih skupin bojnih ladij in razvrščanje na najbolj eksponiranih točkah okoli Italije, kakor tudi v Dodekanezu in Tripolitani.

Obenem pa išče Italija tudi izhoda iz sedanje svoje mučne izolacije. Zdi se, da ji edine zaveznice Avstrija, Madžarska in Albanija ne zadoščajo in da se zlasti na strani Avstrije kaže tudi vedno večje odpujanje od Italije. Samo tako je mogoče namreč razumeti grožnjo, ki jo je napisala »Tribuna« in se glasi: »Če bo prišlo do poostritve sankcij proti Italiji, in če se bodo izneverile celo one države, ki so doslej stale na strani Italije, ne bo mogel Italiji nihče zameriti, če si bo tudi ona poiskala novo zunanje politično orientacijo. V tem primeru bo nastal v Evropi docela nov položaj, v katerem Italija ne bo več na oni strani, na kateri je sedaj.« Pri tem je očitno mišljena Avstrija, a nova orientacija naj bi bila po vsej priliki zveza z Nemčijo. Med tem pa poročajo iz Londona, da se je lordu Edenu posrečilo ob priliki svojega sestanka z nemškim zunanjim ministrom

von Neurathom, ki je prispel v London na pogreb pokojnega kralja Jurija V., doseči z Nemčijo sporazum, po katerem bo Berlin odložil vse svoje zahteve do likvidacije vojne v vzhodni Afriki. Zelo malo verjetno pa je, da bi se hotela Nemčija vezati z Italijo v času, ko je njen

položaj tako problematičen.

Iz vsega tega pa sledi, da se polasča Italije zaradi poostrenega kurza, ki se proti njej uvaja v Ženevi, velika nervoznost in se položaj v Evropi, zlasti na Sredozemskem morju, zaradi tega zopet močno poostreje.

Cesar vrhovni poveljnik na jugu

Na severnem bojišču se Italijani baje umikajo — Na jugu je položaj zapleten

LONDON, 30. januarja. Na severnem abesinskem bojišču vrše abesinske čete manjše, toda nagle in srdite napade na italijanske položaje in tako onemogočajo Italijanom, da bi mogli preiti v večjo ofenzivo. Na južnem bojišču se pa razvijajo dogodki, ki jih trenutno še ni mogoče pregledati. Grazlanijeve čete, ki so vdrle severno od Dola v Abesinijo v severozahodni smeri proti pokrajini Sidam, so prispele že baje okoli 70 km severno-zahodno od Negelija. Istočasno pa, ko so Italijani prodrli tako globoko na severozahod in pravijo celo, da se pripravljajo na napad na gorovje, ki zapira pot v kotlino velikih abesinskih jezer, stoje severovzhodno od Dola Abesinci komaj v razdalji nekaj več ko 20 km. Vsa Grazlanijeva vojska, ki je torej vdrila v omenjeno ozemlje, je zvezana z ostalo italijansko južno vojsko samo s to ozko preseko 20 km med abesinsko fronto in mejo angleške Kenije. Ozemlje, ki so ga Italijani

zasedli na skrajnem zahodu, je podobno napihnjeni vreči z le majhno odprtino. Toda Abesinci so sedaj silno okrepili južne čete, tako, da razpolaga ras Desta sam z okoli 150.000 možmi, ki so dobili nalog zadržati za vsako ceno nadaljnje prodiranje Italijanov. Abesinci čakajo zlasti na pričetek deževne dobe in pravijo, da bodo Italijani, ako se njihova taktika posreči, izgubili v enem dnevu vse, kar so sedaj v dveh tednih zasedli. Pač pa se boje Abesinci, da bodo sedaj Italijani ogražali z letali Adis Abebo, ker so uredili v Negelljo letališče, ki je oddaljeno od abesinske prestolnice samo okoli 360 km. Med tem se pa pripravlja tudi cesar na južno fronto, kjer namerava sam prevzeti vrhovno poveljstvo.

ADIS ABEBA, 30. januarja. DNB poroča, da se Italijani na severni fronti umikajo na prvotno črto Adigrat - Adua - Aksum.

Nov italijanski manever v Tigreji

Italijani so izsilili od aksumske duhovščine odcepitev od enotne abesinske koptske cerkve

ADIS ABEBA, 30. januarja. Italijani se v krajih, ki so jih zasedli v Tigreji in drugod, poslužujejo vseh mogočih in nemogočih metod, da bi izsilili iz prebivalstva razne izjave in dejanja, s katerimi bi potem pred svetom lahko dokazali, da je abesinsko ljudstvo samo proti Abesiniji in za Italijane. Dobro je znano, kako so skušali izkoristiti izjave raznih voditeljev plemen v Tigreji in Ogadnu, sedaj so se pa lotili še cerkve same. Dasi je vrhovni poglavar abesinske koptske krščanske cerkve, abuna Kirilos, posvečen po patriarhu koptske cerkve, v Adis Abebi i dva poglavarja po določilih te cerkve ne moreta obstojati, so sedaj izsilili Italijani od v Aksumu ostalega duhovništva, da je proglasilo Afra Abrahama za abuno abesinske koptske krščanske cer-

kve, ki se je pa moral postaviti povrh tega še pod zaščito italijanskega kralja. Aksumsko in ostalo duhovništvo v zasedeni Tigreji je moralo storiti ta sklep, ker so mu sicer grozili na vse mogoče načine. Sedaj pa razgaljajo Italijani po svetu, da se je odcepitev izvršila prostovoljno in na iniciativo same aksumske duhovščine. Abesinska vlada in cerkev bosta izdali o tem posebno spomenico, ki bo dostavljena tudi koptskemu patriarhu v Egiptu, ki ima edini pravico posvečati poglavarje abesinske koptske krščanske cerkve, takozvane abune (kar pomeni toliko kot v katoliški cerkvi papež). Svoje-ga namena, begati vernike v svobodni Abesiniji, pa Italijani tudi s tem ne bodo dosegli.

Pred viharjem v Aziji

SANGHAJ, 30. januarja. Vesti, da so mandžurske in japonske čete zasedle Kalgan, se potrjujejo in je na ta način sedaj v njihovih rokah železniška proga, ki vodi iz Pekinga v Notranjo Mongolijo. Dajlje se poroča, da so Japonci prevzeli upravo te železnice v svoje roke. Zasedba Kalgana, zlasti pa prelaza pri tem mestu, pomeni nov zelo važen korak Japonske pri sistematičnem prodiranju na severno Kitajsko. Mimo tega ima ta zasedba tudi strateški pomen. V primeru vojne spomladi, s katero tu čisto resno računajo, bo mogla Japonska to železnico zelo do-

bro izkoristiti v svoje operacijske name-ne. Iz Ibsikina pa poročajo, da so veljaki pod ruskim uplivom stoječe Zunanje Mongolije zbrali na meji že čete 150.000 mož. Čete so silajno izvežbane in oborožene ter imajo tudi 100 letal, 20 tankov in 4000 tovornih avtomobilov.

Pred poostritvijo sankcij

ŽENEVA, 30. januarja. V pododboru za proučevanje že sklenjenih sankcij, ki je pričel včeraj znova svoje delo, so zastopane Belgija, Francija, Anglija, Španija, Grčija, Nizozemska, Poljska, Romunija, Švedska, Turčija in sovjetska Rusija. —

Drugi pododbor, ki bo proučeval tehnične pogoje za praktično izvedbo prepovedi izvoza petroleja v Italijo, se pa sestane najbrže jutri v petek. Pričakuje se, da bodo sankcije proti Italiji poostrene že v začetku februarja, morda celo že prihodnji teden.

KRALJ EDVARD VIII. ODIDE NA POTOVANJE.

LONDON, 30. januarja. Novi angleški kralj Edvard VIII. bo odpotoval takoj po kronanju v Indijo in v vse dominijone da pokaže povezanost vsega velikobritanskega imperija in angleške krone. Tako potovanje je absolvirati tudi pokojni kralj Jurij V. Za časa odsotnosti ga bo nadomestoval regentski svet.

Na tavišču domače politike

Minister Krek o nesoglasjih v JRZ

V nedeljo je imel g. minister brez portfelja dr. Miha Krek v Št. Vidu nad Ljubljano shod, na katerem je govoril tudi o nesoglasjih v JRZ. Minister je dejal, da bi imel zadnji odstop dveh ministrov z važnih resorov v vsakem drugem primeru za posledico krizo celokupne vlade. »Ta vladna kriza,« je dejal g. minister, »je nastala zaradi tega, ker se del bivše radikalne stranke ni popolnoma zlagal z vodstvom bivše radikalne stranke. Mi smo in bomo ostali glede tega na stališču: pristaši in člani stranke, ki smo jo stvorili na podlagi skupnega dogovora in skupnega nastopa, za odobritev, so dolžni čuvati njeno enotnost, njeno solidarnost in moč. Ne moremo dovoliti nikomur, pa naj bi bil to ravaden član ali na vrhovih vodstva, da bi motil mir, soglasje in enotnost v vrstah stranke. Ta spor so hoteli zanesti v vlado samo, vendar pa je vlada ta napad dostojno odbila. V vladi so ljudje, ki so jih poslale tja bivše tri stranke, ki so stvorile JRZ. Vlada je torej produkt teh treh bivših strank in nosi zaupanje teh strank. Tisti pa, ki lahko v enem mesecu menjajo svoje mišljenje, naj vedo, da se zaradi resnosti političnega dela ne more menjati niti predsednik vlade niti kak drug funkcionar tako, kakor se menja srajca. Mi moramo po vedati onim na vrhovih, da je politika, delo in organizacija stranke eno, da je pa vodstvo vladnih poslov in vlade same nekaj drugega. Vedeti je treba, da more samo enotno in soglasno sodelovanje biti dobra podpora za vlado in za izvajanje demokratičnega režima, ako nočemo, da se posreči silam diktature, ki še vedno hočejo rušiti sedanji režim in delajo na vpostavitvi nove diktature, da se zopet dokopljejo do oblasti in nam padejo za hrbet.« — Objavljamo v informacijo naše javnosti, ker so ministrove besede v marsikaterem oziru zanimive.

ZBOROVANJE IZVENPARLAMENTARNE OPOZICIJE.

ZAGREB, 30. januarja. Tu se vrši danes že drugi dan konferenca zastopnikov srbske in hrvatske izvenparlamentarne opozicije. Srbijance zastopata Boža Vlaić in dr. Milan Gavrilović. Za HSS sodelujejo Jakob Jelačić, dr. Jurej Šutej in nekaj časa je bil na konferenci tudi dr. Maček, skupino SDS pa predstavlja Večeslav Vilder. Razen teh so se zbrali v Zagrebu tudi mnogi drugi voditelji izvenparlamentarnih opozicijskih strank iz vse države.

Mariborski problemi

Prekoračeni proračun za šolska zgradba v Magdalenskem predmestju

Okoli tega vprašanja se je nagomililo toliko politične demagogije, da je treba zadevo stvarno pojasniti in jo postaviti v pravo luč. Mestna hranilnica je res ob svojem jubileju sklenila, da da iz svojih čistih dobičkov Mestni občini na razpolago 4 milijone dinarjev za zgradbo šole. Če se pa trdi, da se je moral takratni občinski svet posloviti z magistratom, ko je baš hotel začeti graditi, da je lahko zagospodaril JNS režim, je to nevzdržna demagogija. Jeseni 1931., ko so bile izvršene spremembe na mestnem magistratu, je nastopila gospodarska kriza in so nastale zlasti hudo občutene težkoče v denarnem gospodarstvu. Te težave še danes v nezmanjšani meri trajajo. Ne leta 1931. in tudi ne pozneje ni mogla Mestna hranilnica omenjene 4 milijone realizirati, kakor bi to tudi noben drug derarni zavod ne bil mogel.

Vprašanje gradnje šole v magdalenskem predmestju je na dnevnem redu že od prejšnjega leta. Že v prvotnih načrtih je bilo predvideno, da se zgradi novo poslopje za II. dekliško osnovno šolo, ker hiša pri magdalenski cerkvi, kjer je še sedaj ta šola, že pred vojno ni več odgovarjala šolskim svrham. Predvideno je pa tudi bilo, da se gradi poslopje tako, da bo v njem prostora za II. deško meščansko šolo, saj je znano, da imamo v Mariboru tri dekliške meščanske šole, 2 državni in samostansko, deško meščansko šolo pa le eno, ki ima seveda učencev za več kot dve šoli. Stroške gradbe poslopja za osnovno šolo mora vsekakor trpeti mestna občina sama. K stroškom za predvideno meščansko šolo bi pa morale prispevati vse občine, ki so v tej šoli v šolane. Ker zadevno ni prišlo do sporazuma, načrt novogradnje ni bil izvršljiv. Baš zaradi tega, da se pride preko tega težavnega vprašanja, je napravila Mestna hranilnica svoj navedeni širokogrudni sklep. Ker pa zaradi finančne krize tudi ta pot ni mogla voditi do cilja, je stvar spet zastala.

Ko je z novimi šolskimi zakoni bilo urejeno tudi finančno vprašanje meščanske šole in je bilo določeno, da imajo po gotovem ključu prispevati k stroškom vse v šolane občine po številu otrok, ki iz dotičnih občin posejajo meščansko šolo, je postalo vprašanje gradbe šolskega poslopja v magdalenskem predmestju spet aktualno. Prejšnja obč. uprava se je dela tudi takoj lotila. Seveda je bilo najvažnejše, kje dobiti denar. Uspelo je zagotoviti pri Pokojninskem zavodu sedemmilijonsko posojilo. Mestni svet se je zavedal, da so pogoji Pokojninskega zavoda trdi, navedel je pa, da je gradba šole tako nujna in tako važna življenjska zadeva mesta, da je pogoje sprejel. Dolžno pismo pa ob ponovni spremembi v občinski upravi ni bilo podpisano, ker se je še vedno iskalo izhoda, kako bi se bilo mogoče izogniti ogromnim taksam za dolžno pismo in vknjižnino.

Vsoto, potrebno za gradbo in ureditev šole, so določevali strokovnjaki, s tem ni imel posla mestni svet in tudi ne »JNS-režim«. Mimogrede bodi omenjeno, da v mestnem svetu, ki je vodil magistratne posle od leta 1931. do 1935. JNS sama nikdar ni imela večine. Pa baš zaradi tega, ker se je delalo na magistratu stvarno in le z vidika dobrobiti mesta in njegovih prebivalcev, so bili skoro brez izjeme vsi sklepi mestnega sveta napravljeni soglasno. Takrat ni odločeval kak klub in ni bil mestni svet le glasovalni aparat. Zakaj prvotno določena vsota ni zadostna za dograditev in ureditev šole, naj sedanja občinska uprava razpravlja s strokovnjaki, ki ne pripadajo nobenemu režimu in ki so sedanji upravi prav tako na razpolago, kakor so bili prejšnji.

Ko se je sklepalo v mestnem svetu o najetju posojila za gradbo šole, detajlni načrti in seveda tudi detajlni proračuni niso še bili napravljeni. Če bi se bilo hotelo imeti še pred najetjem posojila

tudi vse detajle izvršene, bi se bila morala gradba odložiti, kar bi pa pomenilo, da bi se šola mogla otvoriti šele jeseni 1937., torej z zakasnitvijo celega leta. Vsota, potrebna za gradnjo šole, se je tedaj kalkulirala le na podlagi idejnih načrtov. Da so pri takem položaju pri podrobnih izvedbi difference ne le mogoče, ampak običajne, so nam potrdili objektivni strokovnjaki, ki so nam tudi povedali, da so se nepričakovano v zadnjem času cene nekaterih gradbenega materiala povišale in je nekaj cenejšega blaga izginilo s trga, kar že samo da difference preko 300.000 Din. Ko so se delali idejni načrti, še ni bilo dokončno rešeno, bo li imelo poslopje centralno kurjavo ali peči. Stavbena dela so izvršena tako, da je mogoča tudi kurjava s pečini. Ureditev centralne kurjave pa poviša investicije, ki so potrebne pri kurjavi s pečini za okrog 750.000 Din. Že tako se poda difference preko milijona dinarjev. Sicer so se pa pri magistratu tudi v dobrih starih časih napovedovale za dela, ki jih je hotela občina izvršiti, najnižje kalkulirane vsote in so se pri izvedbah stalno pokazale difference, kar je sicer neprijetno, ni pa končno greh, če je delo v redu izvršeno in je bil tako pričetek del pospešen in cilj prej dosežen. Ni pa to specialiteta magistrata, ker vemo, da je tudi svoječasni mariborski Oblastni odbor stavbene stroške za svoje hiše v Strassmajerjevi ulici mnogo pretežno kalkuliral.

Če se zlobno trdi, da so se gradbena dela brez konkurence oddala, je treba ugotoviti, da so bila javno razpisana in da je bil edini ponudnik Konzorcij mariborskih stavbenikov, ki pa je svojo po-

nudbo sestavljal v sigurnem pričakovanju konkurenčne ponudbe od drugod. Mislino, da smo vsi zadovoljni, da gradijo šolo mariborski podjetniki. Četudi je bilo slišati in čitati opazke, da se gradbena dela ne morejo oddati, ker je bil samo en ponudnik, je sedanja banska uprava oddajo del Konzorciju mariborskih stavbenikov brez pridržka odobrila, ker bi sicer na šolo morali še eno leto težko čakati. Interesantno je, da na zadnji seji mestnega sveta, ko je bilo sklenjeno najeti še nadaljnje posojilo 1.600.000 Din, nihče ni napadel prejšnje občinske uprave, da si ima sedanji JRZ-režim na magistratu tako večino, da ima v svojem klubu, razen menda 8 mestnih svetnikov, vse. Če bi bila prejšnja občinska uprava kaj zakrivila, bi bilo pač primerno mesto, da se o tem govori na seji mestnega sveta. Malo je sicer članov prejšnjega mestnega sveta v sedanjem, par jih je pa ipak in bi mogli ti potek in stanje zadeve javno v debati pojasniti. Seveda pa bolj zaleže, če se taka stvar politično-demagoško časopisno eksploataira.

Šolsko poslopje v magdalenskem predmestju bo trajen spomin na blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in vedno časten za Maribor in tudi prejšnjo mestno upravo. Prav tako bodo tudi stvarni in resnejši kritiki gotovo dali enkrat priznanje mestni upravi, ki je kupila grad, najmočnejše poslopje v mestu za ceno, ki komaj odgovarja vrednosti stavbišča.

Prejšnja občinska uprava pa ni gradila niti šole niti ni kupila gradu zaradi svoje slabe, vodita jo je v vsem njenem delu in tudi pri teh odločitvah le skrb za Maribor in njegovo bodočnost!

Domači razgledi

Komunisti, vohuni, razbojniki, vlomilci, tatovi, prešesniki

Žalostne številke iz mariborskega kriminala — Pri »Grafu« je bilo lani zaprtih 3684 oseb

Mariborčani smo znani kot pošteni in dobri ljudje, toda kakor vsi drugi smo tudi mi pod kožo rdeči in nagnjeni k slabemu. Značilne za današnjo dobo pa so številke, ki nam jasno razkrivajo, da se vedno globlje pogrezamo v pogubljenje, čim večja je kriza. V primeri s predlanskim letom, lani Mariborčani nismo toliko grešili, imamo pa na vesti pre-mnoge grehe. Prav tako za Mariborčane značilna je odkritosrčnost in je imela lani policija prav malo zakrknjenih grešnikov, pri katerih se je morala posluževati srednjeveških sredstev, preden so se vdali v svojo usodo in priznali svoj greh.

Skupno je bilo lani zaprtih pri »Grafu« 3684 oseb, torej približno 100 manj kakor predlansko leto. Policijsko kazeno pa je prestalo 778 kazencev v 1401 dnevu. Od aretirancev, ki so vsaj eno noč prebili v policijskih zaporih je bilo izročeno 739 predstojništvu mestne policije, 255 sodišču, 40 sreskemu načelstvu, 13 obmejnemu policijskemu komisarijatu, 5 mestnemu poveljstvu, 25 vojnemu okrožju, 13 glavnim carinarnici, 4 finančni kontroli, 7 orožništvu, 2 mestnemu poglavarstvu, 145 eskortiranih, 54 javni bolnišnici, 4 umobolnici, 1 poboljševalnici, 2 sirotišnici, 39 je bilo izpuščenih na svobodo, 1557 pa je bilo izgnanih iz mestnega področja v tuje občine.

Zelo različni pa so grehi, zaradi katerih je policija lani Mariborčane aretirala in kaznovala. Nekaj jih je bilo, ki so razžalili kralja, ki so razžirali protidržavne letake in vznemirjale vesti. Več je bilo med aretiranci komunistov in vohunov, ki so skušali podtalno rovariti proti državi, pa je njih delovanje prestreglo čuječe oko postave, ali boljše rečeno, izdala jih je njihova nerodnost, ker niso bili za tako delo sposobni. Pravim vohu-

nom pridejo namreč varnostne oblasti zelo težavno do živega. Tudi je imela policija opravka z vojaškimi ubežniki in pa s takimi, ki jih je morala s silo tirati pod vojaško zastavo. Več oseb, večinoma moških se je moralo pokoriti zaradi javnega nasilstva, oviranja službenega poslovanja, žaljenja varnostnih organov in varanja varnostnih oblasti.

Zasledovanih je bilo lani 17 zločincev. Policija je imela srečno roko in je skoro vse zasledovance polovila. Nekaj jih je bilo aretiranih zaradi razbojništva, dve osebi pa zaradi poskušene samomora. Nadalje je imela policija opravka z nekaterimi osebami, večinoma ženskami, ki so hotele prikriti sad svoje grešne ljubezni. Med aretiranci je bil eden po-žigalec, dva izsiljevalca denarja, 5 hudobnežev, ki so poškovali tujo lastnino, dva roparja in 17 vlomilcev. Največ pa je bilo tatov, in sicer 128 starih in mladih, obojega spola. Zaradi suma tatvine je bilo aretiranih 72 oseb, zaradi soudeležbe pri tatvinah pa 13. Tudi se je pojavila lani v Mariboru nevarna zvodnica, ki je iskala svoje žrtve v vrstah mladih brezposelnih deklet.

Pod ključ je moralo lani 22 tihotapev in 105 oseb, ki so »švare« prekoračile našo mejo. Tudi je dobilo pri »Grafu« lani streho 59 avstrijskih političnih beguncev. Zaradi goljufije je bilo aretiranih 17, zaradi utaje 2, radi poverbe 5, zaradi neplačanega zapitka pa 2 osebi. Huda kri je zavrela lani ob rujnem vincu nekaterim Mariborčanom in jih je bilo zaradi hude telesne poškodbe 24 aretiranih. Zaradi prepovedanega povratka je romalo v policijske zapore lani 165 potpuhov in delamrznežev, zaradi beračenja pa 84. Tudi se je lani v Mariboru zelo razpasla tajna prostitucija in je po-

licija aretirala vse leto 143 vlačug in vlačugarjev. Zaradi javnega pohujšanja je bilo aretiranih 10 oseb, radi spolnega okuženja 9, zaradi grdega vedenja 22, zaradi kaljenja nočnega miru, razgrajanja in pijanosti pa 157 oseb.

Mimo vseh naštetih grehov je bilo lani v Mariboru storjenih tudi nešteto drugih grehov, ki pa so bili prikriti javni varnosti in ostrim paragrafom.

Kozjaške novice.

Lepa šolska predstava v obmejnem Gradišču

Kako nujno je potrebna šolska zgradba v Gradišču, katero je pa že pričela graditi »Družba sv. Cirila in Metoda«, dobrotnica naše meje in zapuščenih sirot naših obmejnih šol, je pokazala šolska prireditelja dne 20. decembra 1935 in 19. jan. 1936. Naše agilno in priljubljeno učiteljstvo v Gradišču nam je v obeh dneh pričaralo na oder naše malčke, ki so nastopili ponovno tako korajžno in ljubko, da so se nam staršem širila srca in solzile oči, ko smo spoznali, da so tudi naši mali Kobanci-mejaši zmožni marsičesa, kar bi jim ne prisodili. Ob otvoritvi so zapeli troglasno pesem »Mi jadranski smo stražarji« pod praporom, ki jim ga je podaril Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani, da ga nosijo po meji, ko gredo na šolsko slavnost na Sv. Duh na Ostrem vrhu. Sledile so deklamacije, kupleti ljubke »Številke« s spremljevanjem kitare in igre »Revnih Janezov«. Ob koncu pa nam je zapel še domači moški zbor pod spretnim vodstvom šol. upr. Jožka Turka pesmi »Gradiška« in »Slovenec, Srb, Hrvat«, kar je dalo predstavi še poseben nacionalni podvig.

Predstava se je vršila v sedanjem zasilnem razredu, katerega je pa gradiško učiteljstvo znalo urediti v pravo gledališko dvorano. Kuliso in ves oder je seveda napravilo učiteljstvo samo. Manjkalo ni celo električne razsvetljave na baterije. A prav ceniti našo šolsko predstavo ve le tisti, ki je že bil kdaj v sedanjem razredu in nas je videl nekoč, ko smo bili pozabljeni tudi v šolskem oziru. — Da je bila predstava res vredna poseta, pričata oba obiska, kajti na željo vseh se je predstava ponovila 19. t. m. Takrat je pa moralo polovico ljudi, ki so prispeli po dve uri daleč iz Kaple in Sv. Duha, stati na stopnicah in pa vrniti. Da je izvajanje bilo edinstveno na severni meji, priča dejstvo, da so morali šolarji in pevci moškega zbora zaradi prenapolnjenega razreda prihajati po lestvi skozi okno učiteljskega stanovanja v I. nadstropje, kjer je nastanjena šola. Dve in pol ure smo v vročini sledili zarimivemu izvajanju naše mladine. Saj pa je za nas mejaše ob letu tudi edino duševno razvedrilo.

Hvaležni smo šol. uprav. Jožku Turku in učiteljcem Velikonjevi in Potiskovi, da so s požrtvovalnostjo, voljo in v naših revnih razmerah prosvetlili z nastopom nas, zapuščene mejaše severne meje in s tem pokazali, da tudi Gradiščani na obmejnem Kozjaku ne spijo.

Ruške novice

Čudni dogodki v Rušah. V zadnjem času živijo Rušani v stalnem vznemirjenju. Vsak dan prinese kako senzacijo. Nekega jutra so se pojavili v Rušah organi javne varnosti iz Maribora iz začudenih ljudi so izvedeli, da so se pripravljale velike demonstracije, za katere pa so pravočasno izvedeli neki neznani denuncianti, ki so alarmirali pristojno oblast. Vršile so se preiskave pri vseh mlajših nacionalistih, ki vodijo in sodelujejo pri vseh narodnih društvih v Rušah. Čudno je le, da so vsa narodna društva izrekla takoj polno zaupanje tem voditeljem in obsodila neznane ovaduhe.

Vlom. V noči med preteklo nedeljo in ponedeljkom se je izvršil vlom v gostilno g. Ozvalda. Neznani vlomilci pa tokrat niso odnesli denarja, cigarete in likerjev, pač pa so se polastili aktovke tajnika Sokolskega društva v Rušah g. Franja Sornika, v kateri so bila vsa poročila in zapisnik občnega zbora Sokolskega društva v Rušah, ki se je vršil 25. t. m. Vse nestrpno pričakuje v kak namen bodo vlomilci uporabili ta poročila, ki so bila itak čitana na javnem občnem zboru.

Mariborske in okoliške novice

Ustanavlja se kemični laboratorij

Spopolnitev Zdravstvenega doma

V Mariboru smo prav gotovo potrebovali kemično ustanovo, ki naj bi s sredstvi podrobne kemične kontrole mogla izvršiti nadzorstvo higieničnosti tržnih izdelkov in ostalih živil do fiste stopnje, ki ustreza sodobnim kemičnim kontrolnim metodam. Če to ugotavljamo, potem je tem hvalevrednejša pobuda, da se v okviru tukajšnjega Zdravstvenega doma, ki je izvršil že toliko koristnega za mesto in okolico na zdravstvenem polju, ustanavlja in organizira kemični laboratorij, ki bo, opremljen s potrebnimi sodobnimi in najnovejšimi kemičnimi kontrolnimi sredstvi, omogočal temeljito in idealno ugotavljanje spornosti oziroma nespornosti posrednih živil v higieničnem in zdravstvenem oziru. Organizacija tega laboratorija bo sicer zahtevala precej denarja,

dokler ne bo inventar za naše razmere primerno spopolnjen, toda te denarne žrtve bodo na drugi strani globoko poplačane pri delu za povzdigo higienskega življenja. Organizacija prepotrebne kemičnega laboratorija se bo izvršila sicer v okviru Zdravstvenega doma, vendar je nedvomno, da bo tudi mestna občina prispevala svoje, saj gre za obče koristno in važno ustanovo, ki bo v prid Mariboru in okolici. Organizacija kemičnega laboratorija je poverjena mlademu kemiku ter odličnemu organizatorju inž. Martinu Večerjeviču, ki je v tem svojstvu nastavljen pri tukajšnjem Zdravstvenem domu. Želimo mu, da bi to svojo nalogo mogel izvršiti čimprej in v čimvečjo korist splošnosti.

Družinska žaloigra v Halozah

Viničar Ivan Gajšek je z nožem preganjal ženo, pa je pri tem našel smrt

Na Majskem hribu v Halozah sta viničar Ivan Gajšek in njegova žena delala na viničarji posestnika Kazimira. V hiši je bilo veliko pomanjkanje in osem otrok je bilo nemalokrat lačnih. V tem težkem položaju se je Gajšek udal pijači. Ko je prihajal vinjen domov, so se pričeli prepirlj z ženo, ki ji je nemalokrat grozil z nožem. Predvčerajšnjim je Gajšek zopet prišel domov močno vinjen. Tudi tokrat je ženo najprej opsoval, potem pa privlekel iz žepa nož, s katerim je navalil na ubogo ženo, ki je pobegnila iz hiše, stekla do bližnjega gozdička, kjer se je skrila za nekim deblom. Vinjeni Gajšek je iskal ženo po gozdičku in mahal okoli sebe z nožem, toda ni je našel. Ko je tako begal po gozdu, pa se je zgodilo, da je tresnil v neki jarek in je pri padcu po nesrečnem naključju prišel pod ostrino noža, ki se mu je zasadil do ročaja v prsi. Naslednje jutro so trije viničarji Menšek, Vidovič in Marok našli Gajška negibnega, mrtvega v jarku. O tem so bili takoj obveščeni orožniki, ki so uvedli preiskavo. Podrobnosti vzroka rodbinske žaloigre se bodo v teku preiskave še razčistile in pojasnile.

la za nekim deblom. Vinjeni Gajšek je iskal ženo po gozdičku in mahal okoli sebe z nožem, toda ni je našel. Ko je tako begal po gozdu, pa se je zgodilo, da je tresnil v neki jarek in je pri padcu po nesrečnem naključju prišel pod ostrino noža, ki se mu je zasadil do ročaja v prsi. Naslednje jutro so trije viničarji Menšek, Vidovič in Marok našli Gajška negibnega, mrtvega v jarku. O tem so bili takoj obveščeni orožniki, ki so uvedli preiskavo. Podrobnosti vzroka rodbinske žaloigre se bodo v teku preiskave še razčistile in pojasnile.

Nevaren človek za zapahi

Radgonskim orožnikom se je posrečil imeniten plen. Iztaknili in aretirali so strahovalca Slovenskih gor, zloglasnega vlomilca Košančevega formata 29letnega mizarskega pomočnika Franca Pešca, ki je izvršil v zadnjem času nešteto vlomov, pretežno pri raznih slovenjgoških posestnikih. Kradel in jemal je vse, kar mu je prišlo pod roko in je povzročal radi svoje brezobzirnosti strah ubogih kmetov, ki jih je prevzel trepet ob vsakega inenu drznega rokovnjača in vlomilca. Ni je bilo orožniške postaje v mariborskem okolišu, ki bi ga ne bila zasledovala radi vlomov ali tatvine. Znal pa se je Pešec previdno skrivati, da so dolgo časa ostala vsa poizvedovanja so njim brez uspeha. Končno pa so niti preiskave vodile v pravo smer in se je srečno naključje, ujeti nevarnega vlomilca, nasmejalo ravno gornjeradgonskim orožnikom, ki so na ta svoj uspeh lahko ponosni. Pešec se nahaja v zaporih mariborskega okrožnega sodišča in se bo moral radi svojih številnih tatvin zagovarjati pred tukajšnjim malim kazenskim senatom.

50 letnico je obhajal te dni na Vurbergu vodja tamošnjega sanatorija za pljučne bolezni dr. Boleslav Frančević Okolulak. Slavljence je z ureditvijo omenjenega sanatorija pokazal vse svoje odlične organizatorijske sposobnosti. Leta 1923 je prišel v Jugoslavijo in je dne 1. marca otvoril na Vurbergu sanatorij za pljučno bofne ruske izseljence, ki ga je uspešno vodil skozi vsa leta. Ob lepem življenjskem jubileju naše prisrčne čestitke!

Potrđitev poravnave. Tukajšnje okrožno sodišče je potrdilo poravnavo, sklenjeno med dolžnikom Vilkom Garmišem, trgovcem z mešanim blagom na Prevalah ter njegovimi upniki.

Hvalevredna akcija poštarjev. Lep dokaz požrtvovalne pobudnosti je načrt mariborskih poštinih uslužbencev, ki si hočejo zgraditi na Pohorju letovišni in okrevališni dom za pomoči in razvedrila potrebne člane. Dom naj bi stal na kompleksu med Pohorskim domom in Mariborsko kočjo, kjer je v nastajanju naš pohorski »Semering«. Vrlim iniciatorjem želimo, da bi bila njihova trudapolna po-

žrtvovalnost poplačana s končnim uspehom.

Dinarska akcija PTL je dosegla ob zaključku leta 1935 vsoto 201.328 Din in je namenjena za zgradbo azila jetičnim bolnikom v Mariboru. Zahvaljujemo se ponovno vsem vplačevalcem mesečnega protituberkuloznega dinarja, kakor tudi ostalim dobrotnikom in podpornikom, ki so pripomogli do tako lepe vsote gradbenega sklada. V upanju na srečno in uspehov polno novo leto 1936 opozarja PTL vse stanovanjske najemnike in hišne posestnike na mesečne nagrade, ki jih namerava liga uvesti za vplačevalce PTL dinarja, kakor tudi na brezplačno zdravljenje na jetiki obolelih članov ali siromašnih slojev v svojem dispanzerju v Marijinj ulici št. 13, palača OUZD, kjer je na razpolago vsak delavnik v času od 9.—11. ure ligin zdravnik in röntgen. — To so protiusluge, s katerimi hoče PTL svojo akcijo v tekočem letu poživeti in pridobiti čimveč vplačevalcev za azilni sklad, zato upamo, da bo plemenito stremjenje lige prav vsak po svojih močeh tudi v letu 1936 s podvojeno silo in žrtvami podpiral.

Iz davčne uprave. Davčna uprava razglša: Ker prihajajo še vedno pošiljke, naslovljene na »Davčno upravo v Mariboru, opozarjamo, da »Davčna uprava Maribor ne obstoji od 15. 2. 1934 temveč je osnovana za mesto Maribor posebna davčna uprava, ki ima naziv »Davčna uprava za mesto Maribor« in poštno čekovni račun št. 10.017; za ostali okoliš bivše davčne uprave Maribor pa je osnovana druga davčna uprava, ki ima naziv »Davčna uprava za okolico Maribor« in poštno čekovni račun 10.039. To naj stranke v lastno korist upoštevajo, da bodo dosevale pošiljke pravilno na namembni naslov.

VAŽNO! Direkcijski telefonski imenik za dravsko banovino izide v februarju, vse državni pa v marcu. Vse telefonske službene imenike bo izdalo Jugoslovansko novinarsko združenje, ki je edino za izdajo pooblašeno od ministrstva pošte, brzojava in telefona. V publicističnem delu obeh imenikov imajo vsi pridobitveni krogi najugodnejšo priliko oglaševanja.

»Primorski ples« v Narodnem domu, dne 15. februarja bo poleg Planinskega in Trgovskega največji v letošnjem letu.

Čisti dobiček plesa je namenjen v dobrodelne namene za revne emigrante. Zato je dolžnost slehernega Mariborčana da podpre to prireditev.

Ljudska univerza v Studencih. V četrtek 30. tm. ob 19. uri predava gosp. Anton Brandner o temi »Naše socialno skrbstvo«.

Družabni dogodek prve stopnje bo letošnji »Trgovski ples«, ki ga priredijo mariborski trgovci v korist brezposelnim in stradajočim našega mesta. Priprave za to plesno prireditev so v glavnem zaključene ter se bo te dni pričelo s prodajo vstopnic. Na številna vprašanja poročamo, da je obisk prireditev vezan z vabilom, ki se lahko reklamira pri Združenju trgovcev (telefon 20-71). Podpirajte plemenito gesto naših trgovcev ter obiščite »Trgovski ples«, ki bo 8. februarja v vseh prostorih »Uniona«.

Brez posebnih vabil. Za planinski ples, ki je v soboto 1. II. t. l. v Unionu, planinsko društvo ne pošilja posebnih vabil niti predstavnikom niti privatnikom, pač pa opozarja na cenejšo vstopnico v predprodaji v trgovinah: Kravos, Majer, Kanc, Höfer, Kosi in pri Putniku.

Nočno lekarniško službo imata danes v četrtek Albaneževa in Vidmarjeva, jutri v petek Königova in Maverjeva lekarna.

Bencolska afera. V bolnišnici sta umrla krojaška pomočnika Ivan Konec in Stanko Klobčar na posledicah zastrupitve z bencolom v neki krojaški delavnici. Sta to druga in tretja žrtev bencolske afere, o kateri se po mestu mnogo govori.

Drvarjeva tragična smrt. V Cubru v Prekmurju so na posestvu vinotrčca Kleinoška iz Göstinga podirali staro bukev. Pri tem je 45 letni viničar Matija Vihar prišel po nesrečnem naključju pod veievie, ki ga je s toliko silo podrlo na tla, da je Viher, okrvavljen in nezavesten obležal na tleh. Ponoči pa je podlegel smrtnim poškodbam.

V vodno turbino je prišla po nesrečnem naključju 7 letna posestnikova hčerka Milka Pika. Zadobila je smrtno poškodbe, ki jim je podlegla.

Nesreče iz dneva v dan. 12 letni posestniški sin Stanko Greif iz Sv. Marjete na Dravskem polju je gledal, kako so domači rezali seno in slamo. Pri tem ga je po nesrečnem naključju drog stroja tako močno udaril po spolovilu, da se je zgrudil na tla in da so ga morali prepeljati v mariborsko splošno bolnišnico.

Karambol dveh mlekarijev. Danes ob pol 11. uri sta trčila na ovinku pri Narodnem domu s svojima kolesoma dva mlekarija. Pri karambolu sta zadobila odrgnine po rokah in obrazu. Enemu od obeh se je kolo pri karambolu čisto zvililo. Najpreje sta se hudo pogledala, potem pa sta se pobotala in sta peš nadaljevala svojo pot.

Kolesa izginjajo. Policija je prejela večeraj kar dve prijavi tatvine koles. Trgovcu Janku Kreinerju iz Studencev je neznan tat odpeljal skoro novo 1400 dinarjev vredno kolo znamke »Nero« z evidenčno številko 10546 izpred neke trgovine na Aleksandrovi cesti. — Trgovcu Kurtu Hausmaningerju pa je nekdo odpeljal iz domače veže novo 1700 dinarjev vredno kolo znamke »Opel«. Kolo je imelo evidenčno številko 106737.

Vremenske zadeve. Pretežno oblačno, ponekod deževno, v splošnem milo vreme. V enem ali dveh dneh morda sneg. Dunajska vremenska napoved!

Ptujske novice

Odbor za postavitev spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. prosi vse one, ki še prispevkov v ta namen niso nakazali, da to čimprej storijo, da se bodo mogli končno napraviti sklepi glede postavitve doma za jetične.

Javna dela v ptujskem okraju. Da se zamorejo dograditi nekatere banovinske ceste v ptujskem okraju, je banska uprava nakazala tukajšnjemu cestnemu odboru 35.000 Din iz bednostnega sklada.

V Zg. Jablanah je zopet gorelo. V tekočem mesecu je v Zg. Jablanah že petkrat izbruhnil požar in je ljudstvo že popolnoma zbegano. Dne 26. tm. okrog polnoči se je zopet zasvitalo nebo nad to nesrečno vasjo in sicer je tokrat postala žrtev strašnega elementa domačija posestnika Jerneja Horvata. Požar je iz-

GRAJSKI KINO. Samo vključno do četrtka vefilim Riharda Tauberja

„Ti si moje sonce“

Petek, senzacija za Maribor, vohunski vefilm, ki se nanaša na svetovno vojno »Tajni kurir«. V glavni vlogi Hans Albers. Vohunka Charlotte Susa.

Matineja. V soboto ob 14. in nedeljo ob 11. uri »Čas zapada«. Film poln senzacij in spremembe. V glavni vlogi Ken Maynard.

Kino Union. Samo dva dni krasni planinski film »Kralj Mont Blanca«. Sledi »Božanstvena žena« M. Eggert.

Narodna gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 30. januarja ob 20. uri: »Vest«. Globoko znižane cene.

Petek, 31. januarja: Zaprto.

Sobota, 1. februarja ob 20. uri: »Kariera kanclista Winziga«. Premiera. Red C. Nedelja, 2. februarja ob 15. uri: »Zlati rudnik«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Bajadéra«. Znižane cene.

Drevi v gledališču zadnja predstava Rostandove uspele in globoke drame »Vest«. Veljajo globoko znižane cene od Din 15.— navzdol.

Prvega februarja v gledališču premiera. V režiji ljubljanskega režiserja in avtorja »Celjskih grofov« ter »Malomeščanov« Bratka Krefta uprizore izborna pisano komedijo »Kariera kanclista Winziga«, ki jo odlikuje srečno izbrani in s precejšnjo satiro osoljeni izž, odrsko izvrstno obdelana vsebina ter plastično orisane nastopajoče osebe. Premiera bo za red C. —

ZDRAVILIŠČE RADIO-THERMA LAŠKO

Radioaktivne termalne kopeli 37,5° C. Izvrstno zdravljenje revmatičnih obolenj ženskih bolezni, arterioskleroze i. t. d.

Odprto tudi v zimskem času.

Pavšalna penzija za 10 dni Din 600.—, za 20 dni Din 1100.—. V penziji je vračunana soba, prehrana, kopeli, zdravniška preiskava in vse takse.

Zahtevajte prospekte od uprave zdravilišča!

bruhnili v gospodarskem posloplju, pokritem z opeko, in se je razširil še na ostala gospodarska posloplja, ki so zgorela do tal. Zgoreli so tudi vsi poljski pridelki in gospodarsko orodje ter nekaj strojev. Vrlim gasilcem iz Škol se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil na sosednja posloplja, katerim je pretila radi silnega vetra velika nevarnost. Škoda znaša okrog 30.000 Din in je krita z zavarovalnico.

Diletantje na delu. Ptujsko dramatsko društvo uprizori dne 4. februarja 1936. ob 20. uri krstno predstavo »Zgrešene poti«, ki jo je spisal tukajšnji profesor Aton Ingolič. Za to predstavo vlada med občinstvom veliko zanimanje, ker bo na odru nastopil tudi avtor sam.

Marenberške novice

Licitacija poštne vožnje. Dne 4. februarja bo na marenberški pošti licitacija poštne vožnje za leto 1936/37. Dosedanja pogodba poteče 1. maja. Izključna cena je 6000 Din. Pošta vozi vsak dan zjutraj k jutranjemu vlaku.

NEMŠKI TISK.

Ob koncu preteklega leta je prenehalo v Nemčiji izhajati 24 nemških listov. Polagoma, toda vendar sigurno se uveljavlja zahteva izdajateljev lista »Völkischer Beobachter«, da je treba ustaviti ali pa združiti vse liste, ki konkurirajo narodno-socialističnemu tisku. Veliki pokrajinski listi izumirajo in ves katoliški tisk se zviija v smrtnih krčih. Med pomembnimi listi, ki so prenehali izhajati, sta tudi »Der Badische Beobachter«, list, ki je bil po vojni naklonjen državnima kancelarjema Fehrenbachu in Wirthu, »Heidelberger Volksblatt«, ki je izhajal 70 let.

Gonja proti drugim listom je ponovni dokaz, da v Nemčiji vendarle ne čitajo samo uradnih glasil in da široki sloji bolj cenijo liste, ki niso opremljeni s ključnim križem.

EVGENIJ SABANOV:

Maščevanje profesorja Kabaja

ROMAN

»Nikoli. Omajala bi prej najtežjo goro. Tak poizkus bi samo vse dokončno uničil. Iskati morava dalje pot pobjega. Si že govorila z očetom?«

»Se ne. Bojim se prav tako kakor ti, da bi s tem razkrila karte in bi igro lahko izgubila. Zadnje dni se mi zdi tako spremenjen, da ga sploh več ne poznam. Postal mi je docela tuj. Neprehoma mrmra nekaj sam s seboj in na vprašanja odgovarja zmeden. Bojim se, da se mu um omrača.«

»Samo tega ne!« je vzkliknil Gal prestrašeno. »Doktor bi ga takoj odstranil z Maklena in z njim tebe. Prav za prav bi storil to, da se tebe iznebi.«

»To je strašno.«

»Tudi meni se zdi. Zlepa torej ni mogoče doseči zaželenega cilja. Edina pot je in ostane misel na beg, ti pa se še vedno nisi odločila.«

»Kdo ti je dejal, da se nisem?«

»Si se?«

»Da.«

»Si torej zares pripravljena pobegniti z menoj v novo življenje, ne da bi prej govorila z očetom?«

»Sem...«

Inž. Gal jo je burno objel in prižel k sebi.

»Sedaj šele vem, da me resnično ljubiš.«

»Tudi jaz...« je dejala ginjeno. »Spoznala sem, da brez tebe ne morem živeti in da te lahko izgubim, ako zaprosim očeta za dovoljenje. Bolje je torej, da se najprej združim s teboj in postavim očeta pred dovršeno dejstvo. Ko bova enkrat mož in žena, se bo gotovo potolažil in vdal, tudi ako bi sicer nasprotoval, morda pa na to nitj ne misli?«

»Sedaj mi je kljub obupnemu položaju mnogo lažje, ko hočeva oba isto brez oklevanja in pogojev. Iskal bom dalje in našel, ker — moram najti. Iz vsake ječe vodi kak izhod, zato mora tudi iz te...«

Ko je dr. Servacij Evarist tistega dne stopil tako nepričakovano v njegovo sobo, se je inž. Gal, kakor navadno vedno, zopet bavil s studiranjem načrtov za beg. Doktorjevo trkanje ga je sicer zmedlo, vendar je naris načrtov še pravočasno skril, da jih starec ni opazil in ni mogel ničesar sumiti. Tembolj se je pa bal, da

bi ga že takoj pustil v vzrejevališču, ker potem ne bi mogel načrtov, ki jih je hranil v svoji sobi, odstraniti ali uničiti, a tudi Apolonije ne bi mogel obvestiti o novem udarcu, ki je bil zadan njuni mladji ljubezni. Premestitev v vzrejevališča ga je duševno skoraj docela zlomila in ako njegova vera v Apolonijo ne bi bila tako trdna, kakor je bila, bi bil brez oklevanja pobegnil iz neskončnih srčnih muk v prostovoljno smrt. Tako je pa bil trdno prepričan, da bo Apolonijina ljubezen do njega ostala nezmanjšana tudi ako bosta ločena in se več časa ne bosta videla. Samo sporočiti ji mora...

Opazovanje funkcioniranja podzemnega hodnika in naprav ob dvigu v osrčje vzrejevališča do novega laboratorija profesorja Kabaja, mu ni odkrilo nobene skrivnosti, vendar je sklenil tudi še nadalje budno paziti na vsako malenkost.

Z močjo krepkega mladega moža je zatrl v sebi bridkost, zavedajoč se, da mora posvetiti vse svoje misli razjasnitvi novih skrivnosti, med katere je bil postavljen, ker se morebiti vsaj v njih ali potem njih najde kaka nepričakovana rešilna pot. V bistrini svojega prožnega uma je že prej zaslutil, da se skriva za Kabajevimi in Evaristovimi deli neka peklenška nakana. S to živo slutnjo je tudi stopil v laboratorij in nato v vzrejevališče. Na stenah je opazil podobe živalskih nestvorov vseh vrst, le takih ne.

ki bi se mogli porabiti človeštvu v prid. Vse te pošastno povečane živali so bile izbrane iz tistih vrst in podvrst, ki hranijo v sebi zverske, uničevalne nagone. Isto sta mu potrdili ogromni ujeti, zaprti v močni kletki. Ko se je po ogledu naprav vračal z dr. Evaristom v laboratorij, je bil njegov zaključek že čisto trden:

»Profesor in doktor snujeta načrt, kako bi napadla človeštvo z živalskimi nestvori in ga uničila ali vsaj uničevala.«

Ta zaključek se mu je zdel docela logična sinteza iz filozofskih tez in antitez doktorja Evarista, ki jih je dobro poznal, dasi mu ta svojih zadnjih misli ni nikoli zaupal, kakor jih je profesorju Kabaju.

»Strahotno odkritje!« si je dejal v mislih. »Sedaj mi ni več žal, da me je predstavil sem. Morda hoče usoda sama tako, da z začasnimi ločitvijo od ljubljene bitja izpolnim zgodovinsko poslanstvo v korist vesoljnega človeštva. Kaj bi mi tudi pomagala vsa sreča ob njeni strani, ako bi se uresničili ti satanski načrti! Moje poslanstvo je, da jih oremogochim.«

Inž. Gal ni še imel časa premišljevat, kako naj jih prepreči, zavedal se je samo, da mu bo treba poslej reševati dva problema, oba velika in vredna tveganja vsega. Toda pri tem mu bo potrebna silna previdnost z junašim samozatajevanjem.

(Dalje sledi.)

Iz življenja in sveta

Slavni velikojedci

Od staroperzijskega pesnika Simija preko papeža Martina IV. pa do Bismarcka

Znana je trditev, da so veliki ljudje, duševno močni, tudi mnogojedci. Če pregledata zgodovino, srečavamo mnogo odličnih mož svetovne zgodovine, ki so sloveli radi svojega izrednega apetita in mnogojedstva. Vrsto teh slovitih mož otvarja slavni staroperzijski pesnik Mewlana-Simi. Zabeleženo je, da je ponoči spisal do 300 verzov. Toda to ni toliko zanimivo. Zanimivejša je okolnost, da je zatem prisostvoval nič manj kakor devetim pojedinam, pri katerih so prireditelji pojedin in gostje imeli priliko, občudovati sijajen tek slavnega pesnika. Zanj pač ni veljalo staro reklo, da ni mogoče pri polnem želodcu študirati. Šele pri nattrpanem želodcu je slavni perzijski pevec čutil potrebo, da z vso silo zajaše Pegasa. V tej vrsti slovečih mož srečamo nato papeža Martina IV., ki so mu posebno dišale jegulje, katerih se ni mogel nikdar do sitega najesti. Martin IV. pa se ni zadovoljil samo z rafinirano prirejenimi jeguljami, marveč je bil tudi občudovalec in navdušen konzument dobre kapljice. Znan pa je tudi kardinal Hipolit iz Este, ki je bil z lahkoto kos tudi naj-

izdatnejšim porcijam pečenih rakov. Med mnogojedci pa ne zaostaja v ničemer v tekij in apetitu Friderik Veliki, ki se je včasih skoraj do nezvesti najedel in ki je nastale želodčne komplikacije skušal preganjati z uživanjem sadja. Tudi filozof Schopenhauer je imel sijajen apetit in prav tako filozof Kant, ki je dajal prednost tisti hrani, ki je bila spriča njegovega neprestanega sedenja najneznosnejša. Sem spada tudi Napoleon, ki ga je šele smrtna bolezen prisilila k zmernosti. Znan italijanski pesnik Leopardi je imel posebno piko na sladkarije, o Balsacu pa pripovedujejo, da je pri neki pojedini povžil nič manj kakor 100 ostrig, raco, dve jerebici, svinjski jezik in tucat hrušk. Tudi Bismarck je bil mnogojedeč, ki mu je zelo prijala z vsemi mogočimi dobrotami preobložena miza. Že kot dijak v Göttingenu je z lahkoto in igrave povžil 5 tucatov ostrig zaporedoma in v poznejših letih je moral njegov zdravnik Schweninger napeti vse trike in uporabiti vsa možna sredstva, da je ogromen apetit Bismarckov uravnal v dovoljene in zdravstveno priustne meje.

NOVI CARUSO.

Znani venizelistični upor v Grčiji v preteklem letu je še prav dobro v spominu. Posledice takšnih puntov so najrazličnejše. Bolj poredkoma pa se dogajajo posledice takšnih podvigov kakor v naslednji zgodbi:

Po neuspehu revolucije je pobegnilo v Napolj večje število grških mornariških častnikov. Nastanili so se v penzionu Via Parthenope. Med njimi je bil tudi generalov sin mornariški častnik Louis Curosopolus. Curosopolus je imel zelo lep glas in so ga prijatelji vedno prosili, naj jim zapoje kakšno grško pesem. Mladi častnik je pel na verandi penziona, pod verando pa so se zbirali Napoljci, ki so bili ob prelepem tenorju mladega grškega častnika silno navdušeni. Kmalu so ti »koncerti« zasloveli po vsem mestu. Ob neki taki priliki se je Curosopolusu približal deček, ki mu je rekel, naj mu sledi na ulico, kjer ga čaka neki gospod. Curosopolus je res šel za dečkom in je na ulici našel gospoda, ki se je predstavil za prvega učitelja petja na napoljskem konservatoriju. Bil je to znani glasbeni pedagog Perilli, ki je v laskavih besedah pohvalil glas mladega grškega častnika, in mu priporočal, naj si izšola glas, češ da bo lahko v tem slučaju dosegel še

lepo kariero. Curosopolus je ubogal in danes ga Napoljci poznajo samo kot »novega Carusa«. Čez dve leti mu je zagurano sodelovanje na milanski Scali. Curosopolus je čisto zapustil svoj vojaški stan in se je popolnoma posvetil petju in glasbeni umetnosti. Tako vidimo čudno naključje. Venizelistična revolucija je v svojih posledicah dala Grčiji »novega Carusa«...

DVOJNI ZLOČIN ZDRAVNIKA.

V Angliji imajo te dni najstrašnejšo sodno obravnavo, kar jih pozna angleško sodstvo zadnjih let. Njen žalostni junak je indijski zdravnik dr. Ruxton, obtožen, da je razrezal trupli svoje žene in svoje služkinje, čije okrvavljene ostanke so našli v dolini Moffat. Bilo je letos v začetku oktobra, ko so turisti blizu Lancastera na Škotskem našli v dolini Moffat 45 z motvozom prevezanih zavojčkov, v njih pa ostanke človeških trupel. Po policijski preiskavi je prišel zdravniško policijski oddelek do treh zaključkov. Dognal je, da gre za dve ženski trupli, da je morilec dobro poznal človeško anatomijo in izmaličil obraze svojih žrtev, da bi ju ne bilo mogoče spoznati in končno, da je dr. Ruxton iz Indije, praktični zdravnik Lancstru, v istem času poza-

bil sporočiti policiji, da sta izginili njegova žena in služkinja Rogersonova.

Zdravnik so takoj aretirali in prišel je pred poroto. Njegov zločin leži na dlani, toda po angleških zakonih ne more biti brez neposrednih dokazov nihče obsojen, pa naj govore proti njemu še tako močne indicije. Ker so pa izpovedale vse priče obtežljivo za obtoženca, je dr. Ruxtona doletela zaslužena kazen. Obsojen je bil na 20 let težke ječe.

IZREKI O ŽENSKAH.

Žena je upnik, ki ga nikoli ne zadovoljiš.

Ženska, kadar se resnično zaljubi, mora najprej izgubiti glavo in pamet.

Ljubezen lepe mlade žene je kakor sladka potica, ki se je nikoli ne naješ.

Stara devica je izgubljen kapital, priletta ženska iz obtoka vzeta denar, tašča pa neizogibna valuta.

Vsaka ženska hrepeni po takem idealu, da bi imela idealno življenje.

USODA KRALJICE MORSKIH ROPARJEV.

Iz Šanghaja poročajo, da so te dni ob južni kitajski obali prišli prosulo piratsko kraljico Sue Nakavura, ki je več let strahovala vse obrežje na Daljnem vzhodu.

Sue Nakavura je bila učiteljica, od tega

poklica pa se je kmalu poslovila in jo popihala z nekim kitajskim trgovskim potnikom v Futčav, kjer se je zaljubila v proslulega morskega razbojnika Šen Pai Lina. S tem se je pričela njena pustolovska kariera. Z njim vred je strahovala vso južno kitajsko obalo, napadala obrežne ladje in manjše kraje ob obali. Bila je izvrstna strelka in naposled je sama prevzela vodstvo piratske ladje. Drzno, energično in lepe dekle so spoštovali in cenili vsi pirati. Nedavno se je vrnila v domovino, nato pa nazaj v Futčav. Med tem je bila obrežna policija razgnala njeno tolpo, njo samo pa takoj po prihodu aretirala. Prepeljali so jo na Japonsko, kjer jo bodo tudi sodili.

Ponesrečeno opravičilo.

Gospodar-gostu: Škoda, da niste prišli malo prej, moja žena je pravkar odnesla kavo.

Jurček: Ho, ho, in v naglici je razbil skodelico.

Moder mož.

Žena ljubčku: Mož mi je brzojavil.

— Kaj ti pa brzojavlja?

— Brzojavka se glasi: Ne vračaj se domov, vse ti je odpuščeno.

Kratek odgovor.

— Kaj delaš, da imaš tako bele roke?

— Nič.

Mali oglasi

Razno

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da bom odprl

ČEVLJARSKO PODRUŽNICO

»brzo podplata« s 1. februarjem v Trubarjevi ul. 9. Izdelava dobro ročno delo, točna in po najnižji dnevni ceni. Se priporoča Ivan Pirc. 465

Službo dobi

UČENCA

za trgovino z mešanim blagom, krepkega, sprejemem. Legat, Meljska cesta. 454

FRIZERSKO POMOČNICO

za stalno pomoč ob sobotah sprejme takoj salon »Zora«. Predstaviti se pri Fran. Novaku. 458

Službo išče

GOSPODINJA.

dobra kuharica, išče mesto. Cenjene ponudbe pod »Stalno mesto 150« na upravo. 433

Stanovanje

GOSPODA

sprejem na dobro »prano in stanovanje. Aleksandrova 64. Stegenšek. 457

SOBO IN KUHINJO

takoj oddam dvema mirnim osebam. Pobrežka cesta 21, blizu Magdalene. 466

HIŠO

z enim stanovanjem in vrtom v Studencih. Erjavčeva 10, oddam s 1. marcem. Cena Din 400.—. Slomšek, Keizarjeva 9, Maribor. 464

GOSPODIČNO

sprejem na stanovanje. Loška ul. 8. 460

STANOVANJE.

sobo in kuhinjo, oddam. Primorska ul. 10. 455

Prodaj

KOPALNA PEČ

v dobrem stanju se proda. — Vprašati v trgovini Kravos. Aleksandrova 13. 462

NOVA PREPROGA.

3x2, poceni napredaj. Starman, Sodna ul. 32. 456

Sobo odda

ODDAM SOBO.

veliko in svetlo lepo opremljeno. boljšemu gospodu v Strassmajerjevi ul. 28-II. stanovanje 9. 464

ODDAM SOBO

s prostim vhodom z dvema posteljama. Barvarska 3. 443

SOBO.

sončno, čisto, z vso oskrbo oddam. Maistrova ul. 14-II. 447

Oddam separirano lepo

SOBO

v centru in z razgledom, dvema gospodoma, eventualno s hrano. Trg svobode 1, Mislai, nad mlekarno 457

Posesi

HIŠICA

(soba in kuhinja) z gradbeno parcelo za vilo, ca 900 m², na krasnem prostoru v Kamniškem predelu vil napredaj. Nekatere vlozne knjige se prevzamejo. Vprašati: Sučević, trgovina, Slovenska ul. 8. 461

LEPA HIŠA

z gospodarskim poslopjem in vrtom na prodaj. Težno, Prešernova ul. 5. 459